

55. møde.

Torsdag den 4. februar kl. 13.

Formanden: Fra statsministeren har jeg modtaget følgende skrivelse:

„Statsministeriet, den 3. februar 1971.

I statsrådet den 3. februar 1971 har Hans Majestæt Kongen meddelt samtykke til, at Hans Højhed Prins Christian indgår ægteskab med frøken Anne Dorte Maltoft-Nielsen, således at arveretten til tronen i overensstemmelse med den af Hans Højhed afgivne erklæring af 1. februar 1971 ved ægteskabets indgåelse bortfalder for prinsen og de i ægteskabet fødte børn og disses efterkommere.

Hans Højhed Prins Christian har endvidere fra ægteskabets indgåelse givet afkald på de ham tilkommende prædikater af Højhed og Prins til Danmark og alle dermed forbundne rettigheder, og Hans Majestæt Kongen vil fra samme tidspunkt tillægge prins Christian og hans hustru titel og navn af greve og grevinde af Rosenborg samt bestemme, at de børn, der måtte fødes i ægteskabet, får tillagt titel og navn af grever og komtesser af Rosenborg.

Hvilket jeg herved skal anmode hr. formanden om at ville meddele folketinget.

H. Baunsgaard

/Ruth Christensen

Folketingets formand.“

I skrivelse af dags dato meddeler ministeren for offentlige arbejder, at han ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af statsbaneloven. (Sammenlægning af il- og fragtgodsbefordringen.).

I skrivelse af dags dato meddeler arbejdsministeren, at han ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om arbejderbeskyttelse i Grønland.

I skrivelse af dags dato meddeler undervisningsministeren under henvisning til folketingets forretningsordens § 19, stk. 3, at

han ønsker at give tinget en redegørelse vedrørende ingeniøruddannelserne, så vidt muligt tirsdag den 9. februar 1971.

Skriftlig fremsættelse af lovforslag.

Ministeren for offentlige arbejder (Guldberg): Jeg har herved den ære for det høje ting at fremsætte *forslag til lov om ændring af statsbaneloven. (Sammenlægning af il- og fragtgodsbefordringen)*, hvorved der dels foretages en sammenlægning af il- og fragtgodsbefordringen, dels en nedsættelse af opbevaringsfristen for glemte og tabte genstande fra 4 til 3 måneder.

Motiveringen for en sammenlægning af il- og fragtgodsbefordringen skal søges i den omstændighed, at statsbanerne fra den 1. oktober 1971 påbegynder indførelsen af et nyt stykgodssystem, hvorefter den egentlige jernbanebefordring af stykgods koncentrerer om et begrænset antal knudepunkter, medens terminalbefordringen mellem knudepunktet og den endelige afsendelses- henholdsvis bestemmelsesstation efterhånden påregnes udført med lastautomobil. Med hensyn til betaling for befordringen sker der ikke større principielle ændringer. Den væsentligste forskel består i en efterhånden mere konsekvent anvendelse af det system, at fragten sammensættes af en egentlig jernbanefragt og en bilfragt.

Fragtstykgodset har i de senere år opnået en stadig hurtigere befordring. Da yderligere det transportapparat, der i dag stilles til rådighed for fragtstykgods- og ilstykgodsbefordringen, i realiteten er det samme, har man fundet det uhensigtsmæssigt under det nye stykgodssystem at operere med to transportmåder, der derfor er foreslået sammenlagt under betegnelsen fragtstykgods. Da befordringen af vognladningsgods som ilgods med deraf følgende højere fragt praktisk taget ikke benyttes, foreslås ligeledes afskaffelse af ilgods i vognladninger, således at ilgods som begreb afskaffes helt.

Med ilgodsbegrebets afskaffelse bortfalder automatisk ilgods til nedsat fragt. Reglerne om begunstiggelse af fødevarerendinger kan i øvrigt i det hele ikke i dag begrundes i omkostnings- eller konkurrenceforhold, hvorfor også ekspresgods til nedsat fragt

[Ministeren for offentlige arbejder.]

foreslås afskaffet. Merindtægten ved denne ændring anslås at andrage noget under 0,5 mill. kr. årlig.

En undersøgelse har vist, at indtægts- tabet ved en sammenlægning af il- og fragt- stykgodsbefordringen til én forsendelsesart vil andrage ca. 2 mill. kr. årlig, medens indtægtstabt ved afskaffelse af ilgods- befordring i vognladninger vil være ubety- deligt. Det samlede økonomiske resultat forventes imidlertid at blive positivt, idet der ud over den førnævnte merindtægt på 0,5 mill. kr. årlig må kunne regnes med en vis ikke ubetydelig stigning i indtæg- terne for ekspresstykgodsbefordringen, hvor- til kommer, at en sammendragning af il- og fragtstykgodsbefordringen indebærer en rationaliseringsgevinst, der skønsmæssigt er opgjort til 1,25 mill. kr. årligt.

Efter lov om hittegoods er opbevarings- tiden 3 måneder regnet fra indleverings- tiden, medens statsbanerne efter statsbane- loven skal opbevare glemte eller tabte gen- stande i 4 måneder. Da pladsforholdene i depotet for fundne sager på Københavns Hovedbanegård er meget trange og antallet af forespørgsler på genstande, der opbeva- res i 4. måned, udgør mindre end 10 om året, foreslås opbevaringsfristen bragt på linje med hittegoodsloven. Man vil herved kunne undgå betydelige udgifter til en ellers nødvendig ombygning af depotet.

Idet jeg i øvrigt henviser til bemærknin- gerne til lovforslaget, skal jeg anbefale dette til det høje tings velvillige behand- ling.

Arbejdsministeren (Lauge Dahlgaard): Herved har jeg den ære for det høje ting at fremsætte *forslag til lov om arbejderbeskyt- telse i Grønland.*

Jævnside med den udvikling, som i en årrække har fundet sted i det grønlandske samfund, er dansk lovgivning på forskellige områder blevet sat i kraft i Grønland, ofte med en tillem্পning til de særlige grøn- landske forhold eller i form af en særlig lov for Grønland.

Den danske lovgivning om arbejder- beskyttelse har ikke hidtil været gældende i Grønland, som heller ikke har haft nogen særlig lov om arbejderbeskyttelse.

Dette betyder naturligvis ikke, at ar- bejderbeskyttelsesmæssige hensyn ikke er iagttaget ved udøvelse af den virksomhed, som nu i en årrække er udfoldet i Grønland af Grønlands tekniske Organisation, den kgl. grønlandske handel og private firmaer under dansk eller grønlandsk ledelse. Hen- synet til forebyggelse af arbejdsulykker og sundhedsskader er iagttaget på den måde, at man har søgt at følge de principper for arbejdets tilrettelæggelse, som ligger til grund for arbejderbeskyttelsen, og løse de konkrete problemer i overensstemmelse hermed. Herved har man søgt vejledning i gældende danske regler, som i et vist omfang og med fornøden tillem্পning er fulgt i praksis.

Den udvikling, som har fundet sted i Grønland, har nu bevirket, at det gamle fisker- og fangersamfund er afløst af et samfund, som — inden for rammerne af de særlige naturforhold — ligger på linje med forholdene i det øvrige Danmark, således at forstå, at lønnet arbejde i industri, håndværk, bygge- og anlægsvirksomhed, servicefag, offentlig virksomhed osv. er den fremherskende form for arbejde i hvert fald i de større bysamfund.

Herefter synes det naturligt, at der også i Grønland institueres en lovgivning om arbejderbeskyttelse, således at reglerne her- om bliver obligatoriske og kan udarbejdes mere præcist med hensyntagen til de særlige forhold, der gælder i det område, som reglerne tager sigte på.

At denne opfattelse deles i Grønland, fremgår af, at initiativet til det nu sted- fundne lovarbejde er en henvendelse fra Grønlands Arbejdersammenslutning til mi- nisteriet for Grønland om indførelse af arbejderbeskyttelse i Grønland, og at Grøn- lands landsråd enstemmigt har tilsluttet sig det foreliggende lovforslag, som landsrådet har behandlet i sin samling i efteråret.

Om lovforslaget vil jeg, idet jeg i øvrigt tillader mig at henvise til de almindelige og specielle bemærkninger, gerne sige, at der naturligvis under de forudgående overvejelser og drøftelser har gjort sig for- skellige synspunkter gældende fra forskellig side. Det har således været anført, at den danske arbejderbeskyttelseslovgivning bur- de overføres til Grønland i sin helhed. Dette